

Під час засідання Комітету справедливої практики Міжнародної федерації транспортників, яке відбулося 13-14 травня у Роттердамі, профспілки моряків і докерів з усього світу висловили солідарну підтримку українським працівникам морської галузі, відзначивши їхню мужність, стійкість і відданість професії в умовах війни.

УКРАЇНСЬКІ ПОРТОВИКИ ТА МОРЯКИ – У ЦЕНТРИ МІЖНАРОДНОЇ ПІДТРИМКИ

13-14 травня 2026-го року в Роттердамі, Нідерланди, відбулися засідання Керівної групи Комітету справедливої практики Міжнародної федерації транспортників (ITF Fair Practices Committee Steering Group) та Комітету справедливої практики Міжнародної федерації транспортників (ITF Fair Practices Committee), які об'єднали представників профспілок моряків та докерів з усього світу для обговорення ключових викликів і пріоритетів у морській галузі.

У роботі Комітету взяли участь Голова ПРМТУ Олег Григорюк — як член Керівної групи Комітету справедливої практики ITF, а також Перший заступник Голови Профспілки Михайло Кіреєв — як член Комітету.

Напередодні засідання Комітету, 12-го травня, також відбулися засідання Докерської та Морської секцій ITF.

Важливим напрямом дискусії стали програми управління глобальними ланцюгами постачання та зростаючий тиск на портових працівників. Делегати відзначили вплив автоматизації, більш жорсткі графіки роботи та посилення ролі транснаціональних портових операторів. Особливу увагу приділили процесам приватизації та зміні структури власності портів, зокрема впливу великих глобальних операторів на умови праці та переговорну силу профспілок. У цьому контексті наголошувалося на необхідності збереження сильного соціального діалогу та захисту колективних переговорів.

Питання безпеки в портах залишалися одним із пріоритетних. Обговорювалися ризики, пов'язані з втомою, високою інтенсивністю роботи та збільшенням темпу обробки суден. Особливо підкреслювалося, що прискорення логістичних процесів часто призводить не лише до фізичного навантаження, а й до зро-

стання психологічного тиску на працівників. Учасники наголосили на важливості системного підходу до охорони праці, включаючи запобігання перевтомі та стресу.

Значну увагу приділили положенню про роботи, не властиві морякам (Non-Seafarers' Work Clause), яке захищає роль докерів у вантажопереробних операціях. Делегати підтвердили необхідність його практичного дотримання та недопущення передачі докерських функцій іншим категоріям працівників без належних гарантій і навчання.

Під час засідання Морської секції Міжнародної федерації транспортників було приділено значну увагу безпековій ситуації в Ормузькій протоці, яка залишається одним із найнапруженіших регіонів для глобального судноплавства.

За даними ITF, ситуація супроводжується високим рівнем невизначеності: 29 суден зазнали нападів, близько 2 000 суден перебувають у затоці, а понад 20 000 моряків залишаються в зоні підвищеного ризику. Серед ключових викликів — перешкоди для судноплавства, нехтування міжнародними нормами та зростаюча загроза для екіпажів різних національностей.

У фокус обговорення потрапило й формування підходів до безпечного проходження суден та посилення рішень, орієнтованих на потреби моряків.

Протягом двох днів учасники Комітету справедливої практики також розглянули широке коло питань, пов'язаних із захистом прав моряків та докерів, міжнародними колективними переговорами, діяльністю інспекторату ITF, кампанією проти «зручних прапорів», розвитком глобальних ланцюгів постачання, а також оновленням міжнародних галузевих політик і колективних договорів.

Солідарність світу з українськими працівниками морської галузі

Попри війну, в Україні моряки, докери та працівники морського транспорту щодня продовжують працювати під постійною загрозою обстрілів і атак, ризикуючи власним життям заради роботи морської галузі та стабільності світового судноплавства. Від початку повномасштабного вторгнення росія пошкодила понад 900 об'єктів портової інфраструктури України, а сотні працівників галузі постраждали через війну.

З перших днів повномасштабної війни ПРМТУ привертає увагу міжнародної спільноти до умов, у яких сьогодні працюють українські моряки, портовики та працівники морського транспорту. Голос української морської спільноти звучить на міжнародних конференціях, у профспілкових структурах, під час зустрічей із судовласниками, соціальними партнерами та міжнародними організаціями.

Завдяки міжнародній солідарності та підтримці партнерів вдається не лише зберегти увагу світу до України, а й реалізувати благодійні, соціальні та освітні проекти для спільчан і їхніх родин. Водночас не втрачаємо зв'язок із тими, хто перебуває далеко від рідної країни, що вже п'ятий рік охоплена війною.

Під час засідання Комітету справедливої практики ITF у Роттердамі профспілки моряків і докерів з усього світу висловили солідарну підтримку українським працівникам морської галузі, відзначивши їхню мужність, стійкість і відданість професії в умовах війни.

У МОРСЬКИХ ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ ПРОЙШЛИ ПРОФСПІЛКОВІ КОНФЕРЕНЦІЇ

У Херсонській державній морській академії та Національному університеті «Одеська морська академія» відбулися звітно-виборні конференції первинних профспілкових організацій.

Делегати обговорили результати роботи за звітний період, питання соціального захисту, підтримки курсантів та подальшу діяльність профспілкових організацій.

Серед почесних гостей на конференціях був присутній Голова Профспілки робітників морського транспорту України Олег Григорюк.

Учасники заходів підбили підсумки роботи профспілкових комітетів, заслухали звіт ревізійної комісії, обговорили подальші напрями діяльності та визначили нові пріоритети розвитку профспілкової спільноти академії.

За результатами відкритого голосування головою первинної профспілкової організації ХДМА обрано Сергія Дудченка, головою первинної профспілкової організації НУОМА – обрано на другий срок Ольгу Швець. Також сформовано новий склад профспілкових комітетів та ревізійних комісій.

Особливу єдність делегати продемонстрували під час обговорення питання щодо висунення кандидата на посаду Голови ПРМТУ на майбутньому з'їзді. Учасники конференцій одноставно підтримали кандидатуру Олега Григорюка, відзначивши його принципову позицію, авторитет серед спілчан та послідовну роботу із захисту прав українських транспортників в Україні та на міжнародному рівні.

НОВЕ ПАРТНЕРСТВО: ПРМТУ ТА «УКРСУДПРОМ» ДОМОВИЛИСЬ ПРО СПІЛЬНІ ДІЇ

У Києві у приміщенні Українського союзу промисловців і підприємців (УСПП) підписано Меморандум про співпрацю між Профспілкою робітників морського транспорту України та Асоціацією суднобудівників України «Укрсудпром».

Документ підписали Голова ПРМТУ Олег Григорюк та керівник «Укрсудпром» Сергій Гурський. Участь у заході взяв Президент УСПП Анатолій Кінах.

Меморандум визначає основні напрями співпраці та фіксує спільний підхід сторін до розвитку морегосподарського комплексу України. Зокрема, йдеться про об'єднання зусиль для ефективного представництва інтересів працівників галузі, посилення соціального діалогу та узгодження позицій щодо ключових питань розвитку сектору.

У межах домовленостей передбачено проведення спільних заходів, обмін експертизою та координацію дій у практичних напрямках, важливих як для працівників, так і для підприємств галузі.

Розширення партнерства на національному рівні посилює позиції ПРМТУ як впливового представника працівників морського транспорту та відповідального учасника професійного діалогу в галузі.

IMO FOR UKRAINE: НОВИЙ ЕТАП ПІДТРИМКИ МОРСЬКОЇ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ

За підсумками робочого візиту української делегації на чолі з заступником міністра розвитку громад та територій України Андрієм Кашубою у Лондоні було оголошено про запуск ініціативи Міжнародної морської організації IMO for Ukraine, яка спрямована на практичну підтримку України у відновленні морської галузі та підвищенні рівня безпеки судноплавства.

Серед ключових завдань — проведення комплексної оцінки збитків, яких зазнала морська інфраструктура України внаслідок війни. Зокрема, фіксація пошкоджень портів, систем безпеки судноплавства та впливу на морське середовище, що має стати підґрунтям для подальших дій на міжнародному рівні.

Окремим напрямом визначено впровадження системи Maritime Single Window (MSW) — єдиного цифрового механізму обміну інформацією між суднами та державними органами під час заходу суден у порти, їх перебування та виходу. Це дозволить оптимізувати портові процедури, зробити їх більш прозорими та відповідними до міжнародних стандартів.

Також триває підготовка до приєднання України до Міжнародної конвенції про готовність, реагування та співробітництво у разі забруднення нафтою (OPRC), що відкриває додаткові можливості для реагування на випадки забруднення моря та посилить співпрацю з міжнародними партнерами у сфері екологічної безпеки.

Нагадаємо, що два роки тому в Лондоні ПРМТУ провела Український морський форум за підтримки Міжнародної федерації транспортників (ITF) та Державної служби морського та річкового транспорту України, де з учасниками глобальної морської індустрії, зокрема з представниками Міжнародної морської організації (IMO) та міжнародними партнерами, було обговорено питання безпеки судноплавства, роль українських моряків і конкретну підтримку галузі в умовах війни.

СТАТУС ПАПЕРОВИХ ТРУДОВИХ КНИЖОК ПІСЛЯ 10 ЧЕРВНЯ 2026 РОКУ: РОЗ'ЯСНЕННЯ КОМІТЕТУ ВРУ

Комітет Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів нагадує про те, що Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо обліку трудової діяльності працівника в електронній формі» №1217-IX від 05.02.2021 року, який набрав чинності 10.06.2021 року, запровадив електронні трудові книжки та передбачає 5-річний перехідний період для оцифрування даних і щодо 10 червня 2026 року дані з паперових трудових книжок мають бути внесені до Реєстру застрахованих осіб. Сканування документів здійснюють роботодавці або працівники через вебпортал Пенсійного фонду України.

Тож, якщо роботодавець або працівник до 10.06.2026 року не оцифрували паперову трудову книжку (наприклад, людина не працювала останні п'ять років або з інших поважних причин не мала можливості звернутися до ПФУ або самостійно оцифрувати), паперові документи можуть бути відскановані в будь-який зручний для людини час або при зверненні до ПФУ за призначенням пенсії. Окремо підкреслюється, що запровадження електронного обліку трудової діяльності не позбавляє працівника права на ведення паперової трудової книжки.

Окрім того, Головне управління Пенсійного фонду України в Донецькій області наголошує на тому, що особам, які мають стаж роботи до 2004 року, необхідно обов'язково оцифрувати ці періоди, аби їх було враховано для призначення пенсії в майбутньому, адже до 01.01.2004 року трудовий стаж підтверджується записами в паперовій трудовій книжці, тоді як після 01.01.2004 року стаж обчислюється автоматично — за даними реєстру застрахованих осіб.

Пенсіонерам, які не працюють, оцифрувати трудові книжки не потрібно.

ЄДКІ ЗА КОРДОНОМ: ІСТОРИЧНИЙ КРОК ДЛЯ МАЙБУТНІХ УКРАЇНСЬКИХ МОРЯКІВ

Після виконання безпрецедентної місії у 2025-му році – домогтися права на проведення Єдиного державного кваліфікаційного іспиту (ЄДКІ) за межами України, ПРМТУ продовжила системну роботу задля збереження цієї можливості для курсантів морських спеціальностей і у 2026-му році. Для багатьох майбутніх моряків, які через повномасштабну війну опинилися за кордоном, можливість скласти ЄДКІ залишається критично важливою умовою для завершення навчання, отримання професійної кваліфікації та подальшого працевлаштування в міжнародному судноплаванні.

Так, Профспілка робітників морського транспорту України відкрила нову сторінку в історії української морської освіти, знову захистивши право на професію, знову зберігши майбутнє галузі попри всі виклики воєнного часу. Протягом тривалого часу Профспілка координувала взаємодію між морськими закладами освіти, державними органами та міжнародними партнерами, консолідуючи зусилля навколо спільного завдання — вкотре не допустити втрати цілого покоління молодих морських фахівців.

Ми постійно ініціювали обговорення, невпинно діяли, не втрачали жодної можливості бути почутими. Так, ми досягнули поставленої мети і намір ПРМТУ отримав підтримку заступника міністра освіти і науки України Миколи Трофименка, що стало опорою для подальших дій задля тих, хто буде гідно представляти нашу державу.

З метою підготовки до проведення іспиту Профспілка організувала низку робочих зустрічей, нарад та круглих столів за участі представників усіх морських закладів освіти України, Державної служби морського і внутрішнього водного транспорту та судноплавання України, а також Державної установи «Науково-методичний центр вищої та фахової передвищої освіти». Завдяки чому ми опрацювали можливі локації тимчасових екзаменаційних центрів — Кишинів та Варна,

та узгодили подальші кроки для реалізації цього рішення.

Результатом цієї спільної та титанічної роботи стало підписання 24-го березня 2026-го року Міністром освіти і науки України Оксеном Лісовим наказу, який відкрив можливість складання ЄДКІ за межами країни для здобувачів освіти за спеціальністю 271 «Морський та внутрішній водний транспорт».

Нашою постійною, солідарною та сильною підтримкою є наші міжнародні партнери. Завдяки сприянню ITF Seafarers' Trust, що надав фінансову допомогу, аудиторії були технічно обладнані усім необхідним. За що ми висловлюємо щиро вдячність.

«Ми розуміємо, що без ПРМТУ цього б просто не було. Для нас це можливість отримати диплом і продовжити свій шлях у професії», — поділився Кирило, курсант Херсонської державної морської академії у Кишиневі.

«Коли почалася повномасштабна війна, було багато страху й невизначеності щодо майбутнього. Те, що ПРМТУ вже другий рік поспіль допомагає організувати ЄДКІ за кордоном — це величезна підтримка для всіх нас», — зазначила Діана, курсантка Національного університету «Одеська морська академія».

«Ми бачимо реальну роботу Профспілки. Це не просто слова чи заяви. За цим стоїть колосальна організація, переговори, постійний зв'язок із курсантами та боротьба за наше право працювати у морській галузі», — розповів Микола, здобувач освіти у Варні.

«Для багатьох із нас можливість скласти ЄДКІ за кордоном буквально означає не втратити роки навчання. Ми дуже вдячні ПРМТУ за те, що вони взяли на себе таку відповідальність і довели цю справу до результату», — поділився майбутній моряк після консультації перед іспитом.

Послідовна позиція ПРМТУ, підтримана державними інституціями та міжнародною профспілковою спільнотою, дозволила близько 1 700 курсантам продовжити свій професійний шлях, отримати необхідну кваліфікацію та зберегти доступ до роботи у світовій морській індустрії.

«Світовий флот не втратив цих фахівців, а Україна зберегла свій кадровий потенціал у галузі. Це не базова функція Профспілки, але ми свідомо взяли на себе цю відповідальність заради професії, заради галузі, заради майбутнього українських моряків», — зазначив Олег Григорюк.

Нагадаємо, що минулого року ПРМТУ провела ЄДКІ у чотирьох європейських країнах на п'яти локаціях. Завдяки цьому 1 650 українських моряків отримали дипломи та змогли працювати далі.

МІЖНАРОДНИЙ ДЕНЬ ПРАЦІ: ПОНАД 350 РОДИН МОРЯКІВ ОТРИМАЛИ ДОПОМОГУ

Міжнародний день праці — це символ незламної боротьби за права тих, хто своєю щоденною відданістю та зусиллями рухає світ уперед. У цей день, разом із транспортниками з усього світу ми об'єднуємо голоси в ім'я спільної мети — справедливого, безпечного та гідного майбутнього для всіх.

З нагоди свята Профспілка робітників морського транспорту України провела соціальну акцію підтримки для моряків-членів ПРМТУ. В Одесі моряки та їхні сім'ї особисто отримали продуктові набори, а для тих, хто перебуває в інших регіонах України, було організовано адресну доставку. У межах ініціативи сплчани з усіх куточків країни отримали понад 350 продуктових наборів.

«1 ТРАВНЯ — ЦЕ ДЕНЬ, ЩО БЕРЕ ПОЧАТОК ІЗ БОРОТЬБИ ЗА ГІДНІ УМОВИ ПРАЦІ, СПРАВЕДЛИВУ ОПЛАТУ ТА 8-ГОДИННИЙ РОБОЧИЙ ДЕНЬ, І ДО СЬОГОДНІ ЗАЛИШАЄТЬСЯ СИМВОЛОМ СОЛІДАРНОСТІ ТА ВЗАЄМОПІДТРИМКИ. ДЛЯ ПРОФСПІЛКИ ЦЕ ПРО ЩОДЕННУ РОБОТУ ДЛЯ НАШИХ СПІЛЧАН; ПРО ПІДТРИМКУ ТИХ, ХТО В РЕЙСІ; ДОПОМОГУ ТИМ, ХТО НА БЕРЕЗІ; І УВАГУ ДО ТИХ, ХТО ЛИШЕ ПОЧИНАЄ СВІЙ ПРОФЕСІЙНИЙ ШЛЯХ. НАШІ ІНІЦІАТИВИ ЦЕ ПРОДОВЖЕННЯ ВЕЛИКОЇ ІСТОРІЇ ПРОФСПІЛКОВОГО РУХУ І КОНКРЕТНІ КРОКИ ПІДТРИМКИ ТУТ І ЗАРАЗ, ЯКІ НЕОБХІДНІ ДЛЯ РОДИНИ ПРМТУ», — підкреслив Голова Профспілки Олег Григорюк

ВЕЛИКОДНЯ АКЦІЯ В ОДЕСІ

Профспілка завжди підкреслює, що наші сплчани не залишаються наодинці зі своїми труднощами, що поруч є сильна опора, що допомагає навіть у найскладніші часи.

Напередодні Великодня ПРМТУ разом із Благодійним фондом «МОРТРАНС» за підтримки міжнародного партнера The Seafarers' Charity провели святкову акцію для членів Профспілки та їхніх родин.

Для багатьох українських родин останні роки стали часом складних випробувань, тривоги та невизначеності. Війна змінила звичне життя, торкнулася кожної сім'ї, а для моряків додатковим викликом стала втрата можливості працювати за фахом. Саме тому сьогодні особливо важливими залишаються прості прояви підтримки та єдності.

До ініціативи долучилися близько 130 сімей моряків. Учасники отримали великодні кошики з пасками та святковими наборами — як теплий знак уваги й турботи про тих, хто є частиною морської спільноти.

ТРЕТЯ ХВИЛЯ ІНІЦІАТИВИ UNION DENT ДЛЯ КУРСАНТІВ УСПІШНО ЗАВЕРШЕНА

ПРМТУ разом із німецькою профспілкою ver.di, Благодійним фондом «МОРТРАНС» та клінікою UNION DENT продовжують підтримувати українських моряків і майбутніх фахівців галузі, реалізуючи соціальні ініціативи навіть у найскладніші для країни часи.

Так, нині завершилася третя хвиля спільної кампанії з підвищення обізнаності курсантів-членів Профспілки щодо гігієни зубів та ясен. Ініціатива стала важливим продовженням проекту UNION DENT. Провідні кваліфіковані спеціалісти стома-

тологічної клініки уже понад п'ять років дбають про здорову посмішку моряків, які через тривалі рейси часто відкладають турботу про здоров'я на потім.

За роки існування проєкт не лише вистояв у період пандемії COVID-19, а й продовжив розвиватися в умовах повномасштабної війни. Завдяки підтримці міжнародних партнерів програма розширилася для членів родин моряків, а згодом, за сприяння ver.di, і для курсантів морських закладів освіти, які лише готуються до своєї майбутньої професії.

У межах третьої хвилі кампанії курсанти з Одеси, Ізмаїла, Чорноморська та Херсона проходили професійні консультації та чистку зубів, профілактичні огляди, отримували індивідуальні рекомендації лікарів і гігієнічні набори. Також молодь мала змогу виграти набори ультразвукових зубних щіток або іригатор. У випадках, коли лікування було необхідним, допомогу надавали одразу.

Загалом учасниками ініціативи стали 300 курсантів. Для багатьох із них це була не лише можливість отримати якісну стоматологічну допомогу, а й ще раз переконатися, що Профспілка поруч та крокує разом з молоддю ще з етапу навчання.

ПРОФСПІЛКА – ОПОРА У ПРОФЕСІЙНОМУ СТАРТІ

У Національному університеті «Одеська морська академія» відбувся День відкритих дверей, який об'єднав курсантів, батьків, представників закладу освіти та майбутніх абітурієнтів, які тільки планують досягти морські вершини.

Профспілка робітників морського транспорту України вже багато років відіграє важливу роль у підтримці майбутніх спеціалістів морської галузі. Від перших кроків здобувачів освіти до моменту успішного професійного зростання, ПРМТУ завжди поруч, забезпечуючи захист прав та інтересів сплчани. Тож традиційно представники Профспілки завітали до абітурієнтів, щоб познайомити зі спільнотою, що буде супроводжувати їх упродовж всього шляху.

Молодь дізналася про можливості, які відкриває профспілкове членство для курсантів, правову підтримку, освітні та соціальні проєкти, міжнародні ініціативи, спрямовані на створення численних перспектив. Також не оминули й роботу Молодіжної ради ПРМТУ, яка постійно організовує семінари щодо першого досвіду на роботі, зустрічі з лідерами галузі, квізи та форуми.

ПОПРИ ВСІ ВИКЛИКИ, ІНТЕРЕС МОЛОДІ ДО МОРСЬКОЇ ГАЛУЗІ ЗАЛИШАЄТЬСЯ ВИСОКИМ, УКРАЇНСЬКА МОРСЬКА ОСВІТА ПРОДОВЖУЄ ФОРМУВАТИ НОВЕ ПОКОЛІННЯ МОТИВОВАНИХ ФАХІВЦІВ, А ПРОФСПІЛКА НЕ ПРИПИНАЄ АКТИВНО ДІЯТИ ЗАДЛЯ ПРОСУВАННЯ МОЛОДІЖНОГО РУХУ.

МОРЕ, ЯКЕ ЗМІНЮЄ: ПЕРШИЙ РЕЙС ОЧИМА КУРСАНТІВ

Курсанти Херсонської державної морської академії, які навчаються паралельно у Литовській морській академії у межах спільного проекту за підтримки Профспілки робітників морського транспорту України та норвезького судновласника Wilson, зараз перебувають у своєму першому рейсі. Уже на борту вони стикаються з реальною відповідальністю, ізоляцією та новими викликами і зазначають: саме цей досвід дає розуміння, що означає бути моряком насправді.

ДО РЕЙСУ: ОЧІКУВАННЯ І ПЕРШІ УЯВЛЕННЯ

Перший рейс для курсантів стає не лише випробуванням, а й точкою внутрішніх змін — моментом, коли теорія поступово перетворюється на впевненість у власних діях.

«Перший рейс це про розвиток: щоб вдосконалюватися, потрібно пробувати нове і не боятися невідомого. Кожна вахта додає тобі впевненості, мозолів на руках і розуміння, що «я можу» важливіше за «я знаю». Через кілька місяців ти вже не питаєш «а можна мені?». Ти просто береш і робиш правильно, самостійно. І одного ранку на мості ти раптом розумієш: судно більше не лякає. Воно твоє, і ти маєш йти своїм курсом», — говорить палубний кадет Микита Литвинов.

ПЕРШІ ХВИЛИНИ НА БОРТУ: ВІДЧУТТЯ ІНШОГО СВІТУ

Перші відчуття на борту для багатьох курсантів стають моментом різкого контрасту між очікуваннями і реальністю — ніби перехід у зовсім інший світ, де звичні орієнтири більше не працюють. Саме цей стан розгубленості є одночасним усвідомленням змін.

«Ніби опинившись у новому всесвіті, одразу стало зрозуміло, що все відрізняється. Є в морі якась солодка, незбагненна таємниця, чий тихі, водночас моторошні коливання ніби промовляють про приховану душу в його глибині», — описує свій стан палубний кадет Олексій Вашкевич, судно WILSON HOOK.

ПЕРШІ ДНІ: СТРАХ І НЕВПЕВНЕНІСТЬ

Період адаптації на борту супроводжується не лише новими завданнями, а й внутрішніми сумнівами — страхом помилитися, не виправдати очікувань і відчути власну неготовність. Водночас саме цей етап стає точкою формування професійного підходу та ініціативності.

«Перші дні постійно присутній страх підвести, або розчарувати. Кожен кадет відчуває одне — я недостатньо підготовлений, багато чого не знаю, зараз мене завалять питаннями, я з цим не впораюся. Це абсолютно нормально, і ніхто не приходив знаною все. На борту завжди раді вашим знанням, це ваша візитка на перший час, але так само ніхто ніколи не проти навчити вас чомусь, якщо ви справді цього хочете самі, і не чекаєте поки вам почнуть читати чергову лекцію», — говорить палубний кадет Андрій Нюхня, судно WILSON HARRIER.

«Краще тричі перепитати у старшого офіцера, якщо щось не зрозумів», — зазначає палубний кадет Данило Самофал, судно WILSON AMSTERDAM.

ІЗОЛЯЦІЯ ТА ПЕРЕОЦІНКА ЗВИЧНОГО ЖИТТЯ

Окремим викликом, про який курсанти говорять відверто, залишається інформаційна ізоляція, коли зв'язок із рідними та світом стає обмеженим і нестабільним. Саме цей аспект часто виявляється одним із найскладніших під час рейсу.

«Досі є, і певен постійно буде найважчим моментом — елемент ізоляції. Це справді важливо розуміти, але якою б хорошою не була компанія, питання зв'язку завжди буде актуальним. У більшості компаній, це зазвичай 1 ГБ бортового інтернету на добу, усе решта, якщо у порту, або поблизу берега — мобільний Інтернет у роумінгу, але це не часте задоволення. Зв'язок часто закінчується у найменш підходящий момент, і тижневі морські переходи з дуже обмеженим зв'язком це те, до чого потрібно готувати себе завжди», — каже Андрій Нюхня.

Досвід рейсу змінює не лише професійні навички, а й ставлення до звичних речей — те, що на березі здається буденним, починає цінуватися значно більше. Саме переосмислення простих моментів.

«За цей рейс я став більш відповідальним та дисциплінованим. Рейс навчив мене розставляти пріоритети, цінувати кожну хвилину відпочинку та спілкування з близькими. Я став сприймати інакше цінність дому і звичайних речей. Раніше не помічав як круто просто пройтися парком чи вийти погуляти з друзями. Тож зрозумів, що все на що ми скажимося на березі це насправді дрібниці», — ділиться Данило Самофал.

ЩО ВИЯВЛЯЄТЬСЯ СКЛАДНІШИМ

Найбільшим викликом для курсантів стає не сама робота, а адаптація — різка зміна середовища й обмежене спілкування дають про себе знати вже в перші дні рейсу.

«Моральне навантаження, не в останню чергу через різку зміну оточення, та часто відсутність колишнього спілкування. Фізична робота це необхідне навантаження, без якої не пізнати доброї морської практики, але набагато важливіше пильнувати за моральним станом. У перші дні, на нього видається найбільший тиск», — підкреслює Андрій Нюхня.

ІЛЮЗІЇ, ЯКІ ЗНИКАЮТЬ

Ілюзія «легких грошей», яка часто супроводжує морську професію на березі, на практиці швидко розбивається в реальність щоденної праці, відповідальності та ізоляції. Те, що зовні виглядає як приваблива цифра в контракті, всередині виявляється значно складнішим досвідом.

«Переоціненою виявилась «легкість» високих заробітків. Багато хто на березі бачить лише цифри в контракті, але ніхто не рахує ціну цих зароблених грошей», — говорить Данило Самофал.

МОМЕНТ, КОЛИ З'ЯВЛЯЄТЬСЯ ВПЕВНЕНІСТЬ

Упевненість на судні не видають разом із контрактом і не додають у комплект до форми — її доводиться «заробляти» щоденною роботою, помилками і маленькими перемогами. І лише коли перестаєш боятися робити, починаєш розуміти, що впевненість це не про знання напам'ять, а про досвід, який уже не забереши.

«Упевненість у собі з'являється з упевненістю у тому, що ти робиш. Чим більше ти віддаєшся справі, опановуєш її — тим більше проходиш моментів, які додають досвіду, і таким чином упевненості», — пояснює Андрій Нюхня.

ПІДТРИМКА ПОЗА СУДНОМ

У цій системі викликів важливу роль відіграє відчуття, що ти не залишаєшся сам — навіть далеко від берега. Підтримка, яка не обмежується лише словами, а має конкретні механізми допомоги, стає додатковою опорою для моряків.

НОВЕ ПОКОЛІННЯ МАЙБУТНІХ МОРЯКІВ РОЗПОЧИНАЄ СВІЙ ШЛЯХ

У Vilnius Tech LMA відбулася урочиста церемонія посвяти в курсанти першокурсників Херсонської державної морської академії (ХДМА), які розпочали навчання в межах освітнього проекту за підтримки ПРМТУ та німецької профспілки ver.di.

Для молоді це особливий день, який символізує початок нового етапу життя, сповненого навчання, професійного розвитку та перших кроків до майбутньої морської кар'єри. Попри всі виклики, які принесла повномасштабна війна, українські курсанти продовжують здобувати освіту та впевнено рухатися до своєї мети.

«Профспілка робітників морського транспорту України, завдяки якій ми мали можливість доєднатися до проекту завжди надає необхідну підтримку», — говорить палубний кадет Ерік Мовчан, судно WILSON PALMA.

«Ти розумієш, що не залишаєшся сам із будь-якими труднощами. Є люди, до яких можна звернутися — і тебе почують. Це впевненість у тому, що твої права захищені», — говорить Микита Литвинов.

МОРЕ ВЧИТЬ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ

РЕЙС ШВИДКО РОЗСТАВЛЯЄ ВСЕ ПО МІСЦЯХ — ЗАЙВЕ ЗНИКАЄ, ГОЛОВНЕ СТАЄ ОЧЕВИДНИМ.

ЯК БИ ЛЮДИНА НЕ ХОТІЛА БУТИ ПІДГОТОВЛЕНИМ ДО ВСЬОГО, ПЕРШИЙ РЕЙС УСЕ ОДНО СТАЄ ВИПРОБУВАННЯМ, ДО ЯКОГО НЕМОЖЛИВО ЗВИКНУТИ НАПЕРЕД. САМЕ В ЦИХ УМОВАХ КУРСАНТИ ВПЕРШЕ СТИКАЮТЬСЯ З РЕАЛЬНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНОСТЮ, ІЗОЛЯЦІЄЮ ТА НЕОБХІДНОСТЮ ШВИДКО ДОРΟΣЛІШАТИ. І НАВІТЬ ПЕРЕБУВАЮЧИ ЩЕ В РЕЙСІ, ВОНИ ВЖЕ ГОВОРЯТЬ ПРО ГОЛОВНЕ: БУТИ МОРЯКОМ — ОЗНАЧАЄ ВМІТИ ТРИМАТИСЯ, АДАПТУВАТИСЯ І НЕСТИ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА СВОЇ ДІЇ ЩОДНЯ.

Нагадаємо, що проект було започатковано у 2022-му році завдяки співпраці ПРМТУ, ITF Seafarers' Trust, ХДМА та Vilnius Tech LMA. Завдяки підтримці міжнародних партнерів ініціатива не лише продовжила своє існування, а й отримала подальший розвиток. Плідне партнерство Профспілки з норвезьким судновласником Wilson дозволило продовжити ініціативу у 2024-му році, а наступного року за сприяння ПРМТУ та ver.di, навчання у Vilnius Tech LMA розпочали ще 10 першокурсників ХДМА. Загалом від початку реалізації програми її учасниками стали понад 80 курсантів.

ПРМТУ й надалі залишається на зв'язку з молоддю, підтримуючи майбутніх моряків на шляху до професії та допомагаючи зберігати можливості для розвитку навіть у найскладніші для країни часи.

ПРМТУ ФОРМУЄ МАЙБУТНЄ МОРСЬКОЇ ГАЛУЗІ

Профспілка продовжує активно працювати над створенням сучасного простору для розвитку молоді в морській галузі. Сьогодні важливо не лише надавати майбутнім морякам теоретичні знання, а й допомагати їм краще розуміти реалії професії, виклики, з якими вони можуть зіткнутися, та можливості для професійного розвитку.

Саме тому Профспілка регулярно організовує інформаційні зустрічі та професійні обговорення для курсантів і студентів морських закладів освіти. Такі ініціативи дозволяють молоді отримувати практичні поради від діючих моряків, дізнаватися більше про роботу в морі, перші контракти, адаптацію на судні та особливості професійного шляху.

ПРОФСПІЛКОВА РОДИНА ЗРОСТАЄ

Представники Профспілки зустрілися з курсантами Херсонської державної морської академії та Одеського національного морського університету.

Під час зустрічі говорили про навчання, перші кроки у професії, виклики, з якими стикаються молоді моряки на старті кар'єри, а також про можливості підтримки та професійного розвитку. Окрему увагу приділили практичним питанням, які хвилюють курсантів уже під час навчання — підготовка до першого контракту, алгоритм дій у разі виникнення проблем та захист трудових прав.

БУТИ ДІВЧИНОЮ НА СУДНІ: ДОСВІД ПЕРШОГО РЕЙСУ

У межах проєкту Sail Smart: Valuable Insights Молодіжна рада ПРМТУ за підтримки Голови Профспілки Олега Григорюка організувала зустріч з Юліаною Карауш — палубний кадет на контейнеровозі компанії CMA CGM, курсантка 3-го курсу НУ «Одеська морська академія», член ПРМТУ.

Юліана Карауш розповіла курсантам морських закладів освіти про свій перший рейс: як його знайти, як пройти співбесіду, до чого варто бути готовим у перші дні у рейсі та як це — бути дівчиною на судні.

«Підтримка молоді та створення можливостей для її професійного розвитку залишаються одним із пріоритетів Профспілки. Важливо, щоб майбутні моряки ще до першого контракту могли отримати чесні відповіді на свої запитання, почути реальний досвід колег і краще підготуватися до роботи в морській галузі, щоб впевнено крокувати далі», — зазначив Голова ПРМТУ Олег Григорюк.

ВІД ОЧІКУВАНЬ ДО РЕАЛЬНОСТІ: ПЕРШІЙ РЕЙС КАДЕТА

Продовженням серії зустрічей Sail Smart: Valuable Insights стала розмова з членами ПРМТУ, курсантами ФКМТ НУОМА — Максимом Шайтаном, електромеханік на контейнеровозі компанії Marlow Navigation, та Микитою Постолатієм, кадет машинного відділення на балкері компанії Anglo-Eastern.

Під час зустрічі майбутні моряки почули історії про перші дні на судні, адаптацію до нового середовища та робочі обов'язки. Спі-

кери також поділилися враженнями від роботи в міжнародних екіпажах та розповіли, наскільки реальність професії відрізняється від очікувань.

Окремо обговорили підготовку до першого контракту, важливість дисципліни, відповідальності та готовності постійно навчатися.

Молодь отримала практичні поради щодо збереження мотивації, професійного розвитку та побудови ефективної комунікації на борту судна.

ПРМТУ продовжує супроводжувати молодь на всіх етапах професійного шляху, допомагаючи майбутнім морякам впевненіше адаптуватися до реалій роботи в морській галузі.

ДУНАЙСЬКА МОРСЬКА СПАРТАКІАДА – 2026

8-го травня 2026-го року, традиційно, у Придунав'ї проводився спортивно-патріотичний захід — Дунайська морська спартакіада за участі таких морських закладів освіти: Національний університет «Одеська морська академія» (НУОМА), Дунайський інститут НУОМА, Відокремлений структурний підрозділ Морехідний фаховий коледж ім. О.І. Маринеска НУОМА, Відокремлений структурний підрозділ Дунайський фаховий коледж НУОМА, Дунайський центр професійно-технічної освіти.

Проведення Дунайської морської спартакіади — це сучасна традиція, що підкреслює єдність Придунайського регіону, об'єднуючи курсантів-спортсменів різних закладів освіти Одеської області. Спортивно-патріотичний захід був спрямований на популяризацію здорового способу життя, фізичної культури та національно-патріотичне виховання курсантів-студентів.

Урочисто відкрив захід директор ДІНУОМА Валентин Чимшир, який зазначив важливість спортивного виховання студентської молоді. До присутніх з вітальними словами звернулися: заступник голови Ізмаїльської районної державної адміністрації пані Ірина Холостенко, директор ВСПДФКНУОМА Андрій Кононенко, директор спортивного центру НУОМА Олександр Харченко, начальник МФК ім. О.І. Маринеска НУОМА Кирило Жовтяк, директорка Дунайського ЦПО Наталія Костусева, директор бази відпочинку, яхт-клубу «Бабель» Володимир Ратнюк, від імені Голови Професійної спілки робітників морського транспорту України Олега Григорюка з вітальним словом виступила Ірина Єріненко — голова Молодіжної ради ПРМТУ.

Учасники змагалися з чотирьох видів спорту: перегонів на ялах, стрільби з пневматичних гвинтівок, волейболу на майданчику, але вирішальні бали команди отримали під час змагання з перетягування канату, де кожна команда проявила себе якнайкраще.

Результати з кожного виду були занесені суддями в єдину таблицю змагань, за підсумками було визначено переможців Дунайської морської спартакіади.

Всіх учасників частували польовою кухнею: фірмовою дунайською юшкою, звареною на відкритому вогні.

Упродовж дня, між учасниками, запрошеними гостями та представниками закладів освіти панувала атмосфера згуртованості, взаємної підтримки, командної солідарності та незабутніх позитивних емоцій!

Гостям були представлені яскраві флеш-моби груп підтримки — чар-лідерів закладів освіти. Танцювальну й розважальну програму забезпечили представники студентського простору ДІНУОМА SEA SPACE DІНУОМА.

На церемонії нагородження найкращих спортсменів всіх учасників привітав Сергій Лузанов, заступник міського голови міста Ізмаїл з питань роботи виконавчих органів, голова Наглядової ради Дунайського фахового коледжу.

Від імені Голови Професійної спілки робітників морського транспорту України Олега Григорюка, Ірина Єріненко, голова Молодіжної ради ПРМТУ та Собіров Сухроб — юрист ПРМТУ, представник Молодіжної ради ПРМТУ нагородили переможців подарунками та заохочувальними призами всіх учасників змагань.

ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ ЗМАГАНЬ:

- **І МІСЦЕ** виборола команда Дунайського інституту Національного університету «Одеська морська академія»;
- **ІІ МІСЦЕ** розділили Відокремлений структурний підрозділ Дунайський фаховий коледж Національного університету «Одеська морська академія» та Відокремлений структурний підрозділ Морехідний фаховий коледж ім. О.І. Маринеска Національного університету «Одеська морська академія»;
- **ІІІ МІСЦЕ** посіли Національний університет «Одеська морська академія» та Дунайський центр професійно-технічної освіти.

ПІДТРИМУЄМО НАШИХ ВІЙСЬКОВИХ

Від початку російського повномасштабного вторгнення ПРМТУ підтримує українських захисників і продовжує допомагати тим, хто сьогодні боронить нашу країну. Протягом усього буремного періоду для української нації і протягом усіх років війни, відлік яких триває і нині, Профспілка реалізувала десятки гуманітарних і соціальних ініціатив, особисто надавала допомогу військовим підрозділам, підтримувала родини захисників та оперативно реагувала на запити з фронту.

«У час війни підтримка тих, хто захищає Україну, є нашим спільним обов'язком. Ми й надалі будемо допомагати військовим там, де це необхідно, адже за кожним таким запитом стоять люди, які щодня ризикують життям заради нашої безпеки», — зазначив Голова Профспілки Олег Григорюк.

Так, за запитом одного з підрозділів Голова ПРМТУ Олег Григорюк передав EcoFlow військово-службовцям 123-ї бригади територіальної оборони. Сьогодні такі речі допомагають залишатися на зв'язку, підтримувати роботу техніки та забезпечувати базові потреби військових на позиціях.

Також за запитом захисників допомога вирушила до 38-ї окремої бригади морської піхоти ім. гетьмана Петра Сагайдачного, 24-ї окремої механізованої бригади ім. короля Данила та батальйону безпілотних систем 33-ї окремої механізованої бригади.

Ми вдячні українським захисникам і захисницям за мужність, незламність та можливість жити й працювати у своїй країні.

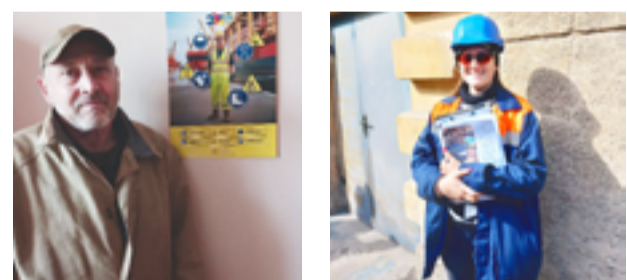
БЕЗПЕЧНА ПРАЦЯ – НЕВІД'ЄМНЕ ПРАВО КОЖНОГО

28-го квітня світ відзначає Всесвітній день охорони праці — день, що покликаний привернути увагу до важливості збереження життя і здоров'я працівників, формування безпечних умов праці та запобігання виробничому травматизму.

Для Професійної спілки робітників морського транспорту України питання охорони праці є одним із ключових напрямів діяльності. У структурі Профспілки діє представництво з питань охорони праці, яке системно працює над посиленням контролю за дотриманням законодавства у цій сфері та підвищенням рівня безпеки на робочих місцях.

Важливу роль у цій роботі відіграють уповноважені представники з питань охорони праці, які пройшли відповідне навчання та здійснюють громадський контроль на підприємствах, в установах і організаціях морського транспорту. Саме вони щоденно стоять на захисті прав працівників на безпечні та здорові умови праці, оперативно реагують на проблемні питання та сприяють їх вирішенню.

Сьогодні, в умовах воєнного стану, значення охорони праці набуває особливого змісту. Працівники морської галузі продовжують виконувати свої професійні обов'язки в надзвичайно складних і небезпечних умовах, часто ризикуючи власним життям. Це вимагає ще більшої уваги до питань безпеки, відповідальності роботодавців і консолідованих дій усіх сторін соціального діалогу.

Профспілка і надалі послідовно відстоюватиме право кожного працівника на безпечні умови праці, адже збереження життя і здоров'я людини — це безумовний пріоритет.

ОФІЦІЙНИЙ
САЙТ
ПРМТУ

ОФІЦІЙНИЙ
ЧАТ-БОТ
ПРМТУ

Співзасновники:
Професійна спілка робітників морського транспорту України
Чорноморська первинна профспілкова організація моряків
65062, м. Одеса, Аркадійське плато,
буд. 5-Б, приміщення 1
moryak@mtwtu.org.ua

Зверстано: ФОП Стещенко Ю.В.
65039, м. Одеса,
вул. Середньофонтанська, 19-а

Друк: ФОП Клявіна К.Г.
65045, м. Одеса,
пров. Віце-Адмірала Жукова, 27

Відповідальний за випуск номера
(редактор): Кіреєв М. І.

Редакція може не поділяти думок та позицій авторів. Відповідальність за зміст інформації та матеріалів несуть їх автори. Редакція залишає за собою право редагування текстів. У разі використання матеріалів, опублікованих в газеті, посилання на «Українську профспілкову транспортну газету «Моряк» обов'язкове.

«Українська профспілкова транспортна газета «Моряк» розповсюджується безкоштовно

Свідectво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації
серії KB № 24992-14932P
від 17 вересня 2021 р.

Тираж: 1 000 екз.

